

ცრიბონა

გაზეთი „ცრიბონა“ ღირს

თვიურად 200,000 მან.

ცალკე ნომერი ყველგან 10,000 მან.

რედაქცია და კანტორა: ბათუმის, სახალხო ქუჩა, № 6
ტელეფონი 10-84 — ფოსტის ყუთი, № 190.

განცხადებას მიმართული

1 გვ. 80,000 მან.
2 „ 80,000 „
3 „ 80,000 „
საბჭოთა კავშირის განცხადება
1 გვ. 800,000 მან.
2 „ 500,000 „

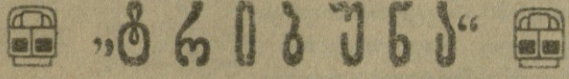
მთავარი კომპიუტერის ობიექტი

№ 406 ოთხშაბათი, იანვრის 31 1923 წ.

კომუნალური გაზეთი

ფასი 10,000

კომუნალური საბჭოთა სალიტერატურო გამეფი

1923 წლის იანვრის პირველიდან თვეობრივად ხელახლა გამოცემის დასაწყისით და სახალხო მუშათა

თვიურად 200,000 მან.

ცალკე ნომრის ფასი 1923 წლის იანვრის პირველიდან ყველგან 10,000 მან.

გაზეთს ჰყავს საკუთარი კორესპონდენტები: პეტროგრადში, მოსკოვში და საქართველოს მნიშვნელოვან დაბა-ქალაქებში. ხელის მოწერა მიიღება ყოველდღე, გარდა უქმებისა გაზეთის კანტორაში: ტფილისი, სახალხო ქ. № 6. ტელეფონი—10-34 ფოსტის ყუთი № 190.

ოვი თუ რეპოლიტონი

ჩინში მომწველელი ბურჟუაზიული ქვეყანა განსაცდელშია. ის თვითონ ხედავს აღსასრულს და წითელ არმიის წინაშე ისე დაპირება გონება, რომ თავის დასაცავად დანას თითონა ლესავს. იმპერიალისტური საფრანგეთი, რომელსაც საქართველოს განსათავისუფლებლად მიმართავს მენშევიკები და მათი ამჟამინდელი „პარტიოტები“, თავს ესხმის იარაღ ავიროს გერმანიის და ძალით იჭერს გერმანიის არსებობისათვის აუცილებელ ქვეყნისათვის მდიდარ რუსიის ოლქს გერმანიის მენშევიკურ-ბურჟუაზიული მთავრობა ვერაფერს ახერხებს მოძალადეთა წინააღმდეგ და მხოლოდ სიტყვიერი პროტესტით კმაყოფილდება. სამაგიეროთ ხმას იმდღეს გერმანიის და მასთან ერთად მთელი ქვეყნის რევოლუციონური მუშები ამ საშინელი უსამართლობისა და ძალადობის წინააღმდეგ. საფრანგეთის, ინგლისის და რუსეთის მუშათა ორგანიზაციები მასობრივ მითინგებზედ პროტესტს უცხადებენ ოკუპანტებს. იმართება გაფიცვები და ახლოდება საერთო საყოველთაო გაფიცვა. უკვე თითქმის გაიმართა მუშათა ერთიანი ფრონტი. ამას ხელს უშლიდნენ მენშევიკები, მაგრამ ეს მოაშადა და ხელი შეუწყო იმპერიალისტებმა პუანკარეს მეთაურობით.

საფრანგეთს რურიდან ნახშირი არ მოუღია, მილიონები კი დაეხარჯა ოკუპაციებზე. რაკი ერთხელ შესდგა განწირული კლასი ავანტიურის მოლოდულ გზაზედ, ლოდიკური იქნება და მოსალისებელი უფრო შორსაც წავიდეს. თუ რურის ოკუპაციით მიზანს ვერ მიადგინა საფრანგეთის ელზასდელმა მთავრობამ, ამდენ ხარჯს ხომ არ იზარალებს და საქმე ბოლომდე უნდა მიიყვანოს, ე. ი. სულ დაიპყროს გერმანია. და აქი პარიზში ლაპარაკობენ თვით ბერლინის დაკავებამდე, რომ აიძულონ გერმანია და უკანახონ თავიანთი ნება-სურვილი. ცხადია ამ მიზნისათვის საფრანგეთი „თავისუფალი“ პოლონეთსაც გამოიყენებს. პროვოკაცია ამსტერდამის პროვოკაციითა გაერთიანების მთავარი მდივანი აცხადებს პოლონეთის ბურჟუაზიის მიზნად ჰქონია ზურგიდან მახვილი ჩასცეს გერმანიას და სილღობას შეეცდოს. ასეთ პირობებში გერმანიის ვერაფერი ვეღარ უშველის, თუ არ მუშათა მთავრობა, ე. ი. რევოლუციია ამას კარგად ჰგონობენ გერმანიის მუშები და აქი მოითხოვენ მილიონ ფრონტს, მუშათა მთავრობას და კავშირის საბჭოთა რესპუბლიკებთან.

ეს ერთადერთი გზაა, რომელიც ინსის გერმანიას სრული განადგურებისა და მონობისაგან, მაგრამ ამავე დროს ეს იქნება ევროპაში სოციალისტურ რევოლუციის დასაწყისი. კონტრევოლუციისათვის მებრძოლი იმპერიალისტური კაპიტალისტური ძალები ომის ნაცვლად რევოლუციის მოიქცავენ.

საპროტესტო დემონსტრაცია რურის ოლქის დაბა-ქალაქების გაყოფის მიხედვით.

საქართველოს პროვ. კავშირების საბჭოს კულტურულ განყოფილებამ ყველა კავშირების ცენტრალურ გამგეობას შევძლები ცირკულიარი დაუგზავნა: კულტურულ განყოფილების, საქართველოს კომუნისტური პარტიის ტფილისის კომიტეტის, პროვ. საბჭოების და ახალგაზრდათა კომუნისტების კავშირის კომიტეტის თაოსნობით 3 თებერვლისათვის მოეწყობა სადემონსტრაციო პროტესტები იმ ძარცვა-გლეჯის და ძალადობის წინააღმდეგ, რომელსაც იჩენენ საფრანგეთის ოკუპანტები გერმანიის პროლეტარიატის მიმართ დაკავებულ რურის ოლქში, რათა შეუერთდეს საქართველოს პროლეტარიატის და ამიერ-კავკასიის ფედერაციის ყველა მუშების მძლავრი პროტესტი ყველა ქვეყნების კომუნისტების საპროტესტო ხმას. ყველა კავშირების ცენტრალურ გამგეობებს ევალებათ აუწყონ ყველა საქარხნო ადგილკომებს, რათა ყველა მუშა-მოსამსახურენი შაბათს, პროტესტის დღეს, წყებით, ფარშებით და პლაკატებით ხელ-

ში გამოემართონ პროვ. კავშირების საბჭოს სახალხოკენ, სადაც ქალაქის ყველა ქუჩებში გაიმართება საპროტესტო დემონსტრაციები. კულტურული განყოფილება წინადადებას აძლევს ყველა ადგილობრივ კომიტეტებს წინასწარ გაავითონ პლაკატები და შეიმუშაონ შესაფერისი ლოზუნგები. საქართველოს კომუნისტურ პარტიის ტფილისის კომიტეტმა გამოიმუშავა შემდეგი ლოზუნგები: 1. ძირს ოკუპანტები, 2. ძირს საფრანგეთის მოძალადენი, 3. ძირს იმპერიალისტური ახალი ომი, 4. ძირს შეიდგინებლები, რომელნიც მოუწოდებენ მუშებს მოთმინებისკენ, 5. გაუმარჯოს გერმანიის პროლეტარიატს, 6. გაუმარჯოს გერმანიის მუშათა მთავრობას, 7. გაუმარჯოს მუშათა გაერთიანებულ ფრონტს, 8. გაუმარჯოს გერმანიის და საფრანგეთის კომუნისტურ პარტიას, რომელიც იბრძვის ოკუპანტების წინააღმდეგ, 9. გაუმარჯოს 3 კომუნისტურ ინტერნაციონალს, მსოფლიო რევოლუციის შტაბს, 10. გაუმარჯოს წითელ

პროვინტერს, რომელიც აერთებს მსოფლიო პროლეტარიატს, 11. გაუმარჯოს გერმანიის ოკუპანტებს, 12. მიჰბიძგოს ჩვენ მავალითს გერმანიის და საფრანგეთის მუშებო, 13. ვთხოვლობთ თქვენს ხარვეზს უცხოეთის სახელმწიფოების წინააღმდეგ, რომელნიც ახალ ომს ამზადებენ, 14. ძირს საფრანგეთის და გერ-

მანიის სტინგები, რომელნიც გერმანიის პროლეტარიატის სახსლსა სიამენ, 15. ძირს ვერსალის სახლიანი ზავი, 16. პასუხისმგებ ვითეულ ამსტერდამის, რომელიც ხელს უწყობს სასაკლავო მზადებას, 17. გაუმარჯოს გერმანიის კარხნების კომიტეტის—გამგეთ, რომელნიც სქედან გერმანიის საბჭოებს!

ნაკვეთი

მემლის გარშემო
გაზ. „ინვესტია“ ენება მემლის გარშემო მომხდარ უკანასკნელ ამბებს და არკვევს იმ მდგომარეობას, რომელიც შეიქმნა მემლის გარშემო ვერსალის ხელშეკრულების შემდეგ; მოგვყავს ეს წერილი შემოკლებით:
ლიტვლი „პარტიოტების“ ვალაშკრებამ მემლზე, ერთხელ კიდევ მოაგონა მსოფლიოს მტკივნეული ადგილი, რომელიც შექმნილია ვერსალის ხელშეკრულებით. როგორც ყველა ტერიტორიალური საკითხები, მემლის საკითხიც არა იმ გზებით წყდება, რომლებიც გათვალისწინებული იყვნენ ვერსალში, ლიტვლებს სურთ ხალხთა ლიგა მომხდარ ფაქტის წინაშე დააყენონ, აუცილებლად აღიარებულ უნდა იქნეს, რომ თუ კი გერმანიის ვაქცირების იმ პრინციპებიდან გამოვალთ, რომლებიც საფუძვლად დაედგა ვერსალის ხელშეკრულებას, მაშინ ლიტვლებს სრული საფუძველი აქვთ, რათა დაანჭობიონ აუტორიტეტულ მოკავშირეებს აქტიური გამოსვლები.

ამის შემდეგ გავიდა მანას წელიწადი. ლიტვა მოუთმენლად ელოდა ცნობას და ბოლოს ცნობილ იქნა. ვასულ წლის დეკემბერში ლიტვა ცნობილ იქნა ხალხთა ლიგის მიერ, მაგრამ ცნობის აქტთან ერთად არ მომხდარა მემლის ლიტვისათვის გადაცემა. საფრანგეთი, რომლის კომისარსაც კონდა ვადაცემული მემლი, არ ფიქრობდა იმ გეგმების ბოლომდე დაეყვანა რომელიც მას კონდა ოლქის გერმანიიდან ჩამოცილების შემდეგ. პირიქით, 1922 წლის ოქტომ. 13-ს. ლიტვას პირდაპირ აცნობეს, რომ საკითხი დიფერედ ცნობის შესახებ არა უნდა იქნეს შეჩუქილი მემლის საკითხთან. ლიტვის მთავრობამ მიუთითა ამ ცნობისა და მოკავშირეთა დეკლარაციის (მოტივები მემლის გერმანიიდან ჩამოშორების) შორის წინააღმდეგობასთან შესახებ, მაგრამ პასუხი არ მიუღია. ამავე დროს დროს მემლზე თვალს იჭერდა გაუშვადარი პოლონეთი.

როდესაც გერმანიამ თავის დროზე პროტესტი განაცხადა ხელშეკრულებაში 99 მუხ. შეტანის წინააღმდეგ, რომელიც გათვალისწინებული იყო მემლის ოლქის ჩამოშორება, მაშინ მას უპასუხეს: „მემლის ოლქის მცხოვრებნი წარმოშობით და ენით უმთავრესად ლიტველებია და თუმცა ქალაქი მემლია მხოლოდ გერმანული, მაგრამ რადგან ის ერთადერთი ვასავალია ლიტვისათვის და ზღვაში, უსამართლო იქნებოდა ამ ქალაქის გერმანელების ხელში დატოვება ამიტომ ოლქი გადადის მოკავშირე სახელმწიფოთა განკარგულებაში, რადგან ლიტვის სტატუსი ჯერ კიდევ გამოუკვეთელია.“

თუ რა საკლასო დიპლომატიური ნაბიჯები უსწრებდა წინ მემლის „გაზანდობას“, შეუძლებელია ითქვას. ეს კი არის, რომ ყველაზე მეტ წინააღმდეგობას აჯანყებულთა საფრანგეთი უწყვეს. მემლის კონფლიქტმა ალბად, ისეთივე განხეთქილება გამოიწვია ანტანტის წევრებს შორის, როგორც ხდება ხოლმე ყველა იმ საკითხების გარშემო, რომლებიც დაკავშირებულია ვერსალის ხელშეკრულების განხორციელებასთან. მეტად საძნელო იქნება ლიტვისათვის საფრანგეთის წინააღმდეგ გამოსვლა, რომ მას წინასწარი ვარაუდია არ ქონდეს ენისგან. და თუ კი ეს ასე არის, მაშინ ვინდა გაუწყვეს ანგარიშს ანტანტს, თუ კი მისი პარტია ლიტვისაც კი არ ეწინააღმდეგება.

უზრუნალ-გაზეთებიდან

შემთანხმებულა შორის. მე-2 და 2 ნახ. ინტერნაციონალების აღმასკომებმა, რომლებიც კელნში შეიკრიბნენ. გამოუშვეს მოწოდება ორივე ინტერნაციონალის გაერთიანების გამო. მოწოდება ხაზს უსვამს მთელი მუშათა კლასის გაერთიანების საჭიროებას შექმნილი საერთაშორისო მდგომარეობის გამო ზ მეორე მხრით—კაპიტალის შემოტევის გამო საერთაშორისო შაშვანით. როგორც მოწოდება აღნიშნავს, მსოფლიო მუშათა კონგრესის მოწვევა შეუძლებელი იქნება ჯერ კიდევ დღეი ხნის განმავლობაში, რადგან კომუნისტების ტაქტიკა მიმართულია სხვა სოციალისტური პარტიების წინააღმდეგ. გაერთიანებული მუშათა კომუნისტებთან ამიტომ, შესაძლებელი გადგება იმ შემთხვევაში, თუ კომუნისტები შეიცვლიან ტაქტიკას. ორი ინტერნაციონალის გამაერთიანებელი დროს წესრიგში დასმულია შემდეგი საკითხები: 1) იმპერიალისტური სამშვიდობო ხელშეკრულებანი და მუშათა კლასის ამოცანა, 2) ბრძოლა საერთაშორისო შაშვანით მსოფლიო რევოლუციის წინააღმდეგ 3) ბრძოლა 8 საათის სამუშაო დღისა და სოციალურ რეფორმისათვის; 4) საერთაშორისო პროლეტარიატის ორგანიზაცია. ვენის გაზეთ „არბიტერი“ ციტირებს—ის ცნობით, გამაერთიანებელი 2 და 2 ნახ. ინტერნაციონალებისა შორის 21-სათვის შესდგება.

ორი წლის წინათ პოლკოვნიკ ვალტერ რომბერის მიერ, იწოდება „ჯვაროსანთა ორდენით“ და აქვს საკუთარი საიდუმლო რიტუალი, ორდენს ხელმძღვანელობენ გარკვეული რეაქციონური პოლიტიკოსები.
სპარსეთის ბაზარზე. „მანჩესტერ ვარდიონის“ კორესპონდენტი იტყობინება ბაღდადიდან, რომ იქაურ ბაზარზე ახლა მხოლოდ ლაპარაკი იმ გემის მოსვლაზეა, რომელიც გამოვიდა გამბურგიდან და რუსეთის მდინარეთა სისტემით სპარსეთის ჩრდილოეთ პორტში უნდა მოვიდეს. კორესპონდენტი აღნიშნავს, რომ აღნიშნულ სენსაციურ გემს სთვლიან, როგორც დასაწყისს ბაღდადის და ინგლისელების საგაბრო მონოპოლის დასასრულისას.
ფაშის იაპონიაში. იაპონური პრესა იტყობინება ადგილობრივ უაზისტების მოღვაწეობის შესახებ მათი ორგანიზაცია. კოკუიკი დაარსებული იყო სამი წლის წინად იაპონულ შინაგან საქმეთა მინისტრის მიერ, რომელსაც მავალითა-სთვის რუსეთის შავრანელები გამოაღვათ. იაპონელი ფაშისტები ერევანი ეკონომიურ კონფლიქტებში მუშებსა და მეპატრონეთ შორის, შლიან კრებებს და სხვ.
ამერიკაში დარგინი აკრძალვებ. შტატ კენტუკში წარმომადგენლების პალატამ მიიღო კანონი, რომელიც უკრძალავს ყველა საზოგადოებრივ სკოლებს ასწავლონ ევოლუციის თეორია და რადიკალური მიხედვები. როგორც პასუხი არის ეს მოკლეანი დემოკრატის განთქმულ ქვეყნისათვის!

თურქული პრესა

სტამბულის გაზეთი „ვეტო“-ი „საფრანგეთის როლის“ სათაურით სწერს შემდეგს:
„საფრანგეთი ლონდონის კონფერენციაში დღევანდლამდე უარყოფითი როლის თამაშობდა. და ასეთი როლის თამაშით ვერც ერთი მხარე ვერ მოიპოვებდა და ახლო აღმოსავლეთის ზავის დამყარების საქმეში“ ვერაფერი ვააკეთა.
„საფრანგეთის შეცდომი იმაში გამოიხატება, რომ მან ვერ მიწვდა რივიანდ თავის დანიშნულებას და უმოქმედობის გამო ნეიტრალიზება გამოიჩინა“. სხვათა შორის საფრანგეთის დელეგატებს ხლოვნობაც კი ხელს უშლიდა ახლომდგომარეობის გაგებაში.
„საქმის მიმდინარეობის დროს, დელეგატების გამოცემა საფრანგეთის შიგნითი იყო სამშობლოსათვის დიდი ღვაწლის გამოღწევა ორი წიერი სახელმწიფო გაგებების კონფერენციის ბოლო ხანებში გამოცემა, მათთვის აუტანელი შეიქმნებოდა“. გარდა ამისა ახალი დელეგატების მიერ საქმის გაყენება დროს მოითხოვდა და გაჭიანჭრება კი არავის უნდოდა.
ლონდონის კონფერენციაზედ „ზავის ჩამოგდებას ორ ნაირი დამატებელია წინ ელმობში პირველი იმპერიალისტების დროს ტრადიციული ხასიათის მიხედვით ინტერაგებზე ხელის არ აწლები ფაქტორების მოღვაწეობა არის. ეს ფაქტორები შევცდობია ასე მოვადარავთ, დაგანაწილეთა:
1-ლი მცირე ერების გასაჯობებულ მდგომარეობაში ჩაყენებისათვის და საპარტიარხოს განმტკიცების სახით, უტოპიური დიდი საბერძნეთის აღდგენის საქმეში ფარული ორგანიზაციების მოსაწყობად გზა-კვალისა და საშუალებათა მამოძღვრელი ბერძნები.
2-რე ქურთების მიწა-წყლავან რამოდენიმე ნაწილის თავის ხელისუფლებაში მოქცევის სახით ტურთა-სტანის საკითხის შექმნის მოწოდებები, და ან ასეთი საქმეში საშუალებებით, ჩვენს შინაური წინსვლადობის და განვითარების დასაბრკოლებლად ჩვენ წინ სხვა და სხვა ნაირი კედლების აგების მოსურნე ინგლისელები.
3-მე. აღმოსავლეთის ქრისტიანების მუარველობის მიზნით, დიდის შრომითა და ამავეთ მოწყობილი აპარატების უმძღაოდ ლარჩენას შეურაცხებელი ზოგი ამერიკელები.
4-მე. სომხების სამკვიდროს საბელით მანქანების მოწყობის სომხის პოლიტიკოსები და მათი მოამაგენი.
5-თე. ჩვენს საზღვრების მედამიგში ახალადგე მულგარეთის ხინენის დასახლების სახით, მათი ქუთითა და შეხედულებით მულგარეთის ხელოვნური იმპერიალიზმისათვის ნიადაგის მომზადების მომაცადინე ბოლგარელები.
6-თე. ჩვენს სახლ-კარში ჩვენს თავზე საბატონო როლის გაწვევისა, ამჟამინისა და დიდების საკითხად მიმწვები ყოველივე დარგის უტყოლები.“
საფრანგეთმა კარგად იცის რომ ის მთელში არც ერთი მთავრობა არ შეიძლება იყოს, რომ უცხოელ ერის მიერ ასეთი მიხედვის, ცხადთ ანუ ფარულად გატარების შურაგდეს. „საქმის ვითარება რომელიც მთავრობის პროგრამა კი არ შეიცავს, არამედ დიდი მგრძობიარე ერის პროგრამა. ოსმალეთის ინდენი სიმწარე და უბედურობა ვასუქლია რომ ასეთი უბედურობის გამოცემა-თვის არ შეუძლია რომ კვლავ რაიმე საეჭვო მხარეები დაუშვას. კვლავ მისი ხელოვნური მშენარების ატანის ნაცვლად დღეს დაშინებულნი „ბერძნი იარაღით ცოტა ხანს კიდევ ბრძოლის გაგრძელებას უტყვი არჩევს“. ამ მიწა-წყალში ყველაზე მეტად ეკონომიურად დანიტრესებული საფრანგეთი, ჩვენი განვითარების დამბრკოლები საქმის გულ-გროვლად ვერ შეხედებოდა ვერ დასუჯრდება საფრანგეთის დელეგატები

უ ც ზ ო ე თ ი

ჩვენთან ერთად, პროვოკაციის და ინტრიგების ჩამოსაგდებად მუშაობისა გაცხოველებების საწინააღმდეგო საშუალებებით თუ გამონახავს ზავის ჩამოგდებას საქმეში დიდი როლი შეასრულა ექსპრტის გაწეული ვინაიდან ჩვენი მისწრაფება [საფრანგეთის სხვადასხვა სახეობის უფრო გაიგო, ამ საქმეში დასახარჯავი ენერჯის უშედეგობა-ცა ძველი და ხამის, აბებიცა, რაც უნდა ოქროს საღებოთ შეიგონ, ჩვენ რომ ვეღარ მივგაღებინებინებენ. წყვილიადი არის მოკლული რომ მათ დაცვის ვერც ერთი მხარე გარკვეულის საბუთებითაც ვერ შესძლებს.

ჩვენი მიზრე აქამდე მოყვანილი პირველი დარგის დამარკოლათ ისე დიდს მნიშვნელობას არ ვაძლევთ. მადრამ მეროვ გვარის დაბრკოლებანი კი სულ სხვა და სხვა მდგომარეობას ღებულობს, საფრანგეთის მონაწილეობითაც კი ჩვენთან დაპირისპირებული ყველა სახელმწიფონი ჩვენს სამსახურლო დაწესებულებათა-დარს დიდს უნდობლობას აცხადებდენ, ასე რომ ჩვენს წინააღმდეგ წრფელი ზრახვების მქონე და ჩვენი განვითარების მსურველებიც კი ამ საკითხში ჩვენთან ერთად არ იმყოფებიან. უცხოელების მიერ ყველა ეს მოთხოვნებიანი შეთქმულებითა იქმნის ლოიალურად და სამართლიანად დაცული. ამასთან ერთად ჩვენ შეგვიძლიან ვთქვათ: ჩვენი სამშობლო კი აი ასეთი არის... ხელსაყრელი თუ დაგირჩებთ შეგიძლიანთ აქ მოხედვით. სიღრმელო შინის მომგვარულ ტყუობათავე თუ თავი ვერ დაგინწყვიით, შეგიძლიანთ არ მოხედოთ.

ასეთი სიტყვის გამოთქმა ადვილი არის. მაგრამ მისი შედეგები ისე მარტულად შეუძლებელია დარჩეს. ჩვენთვის უცხოელების კავშირისა საჭიროა. ზოგმა სახელმწიფომ ჩვენს წინააღმდეგ მთლიანი ფრონტი რომ შეჭმან, მაინც ჩვენ ჩვენსა სასარგებლო მიზნებისათვის მოსახმარად ჩვენს ქვეყანაში კავიბალი შე-

ვიძლიან შემოვიტანოთ. მაგრამ კავიბალი პირდაპირ და სრულიად უზრუნველყოფის გარანტიას თუ არ მივცემთ, არც არსებულის დაცვა შეიძლება და ახალსაც არავინ შემიძინებს.

მაგრამ ასეთი ინტერესების უზრუნველყოფისათვის ჩვენი დამოუკიდებლობისაგან რაიმეს განწირვას ვერ დაუშვებთ.

სახავო მოლაპარაკების დროს ჩვენ ნივთიერი მოსაზრებანი ნაკლებ გვიხიდავს. მაგრამ არ გვაფიქვდება, რომ ზავის დადების შემდეგ ჩვენთვის დიდათ საჭირო და აუცილებელია უცხო კავიბალის დაინტერესება, რაც უნდა მოხდეს ჩვენი საკუთარი ინტერესები მოითხოვს და ახალი ოსმალეთი სამისო ზომებს თვითონ მიიღებს. ჩვენთვის აუცილებელი იქნება ფართო მასშტაბით ვაჭარმოვით უცხო სპეციალისტების მოწვევა. მაგრამ ეს არ იქნება ძველი მდგომარეობის აღდგენა, როცა ჩვენი მართვა-გამგეობის აპარატში მოკალათებული უცხოელები ბატონობდენ ოსმალეთში. უცხოელების განსაკუთრებულ მდგომარეობაში ჩაყენება შეჭმანის მათდამი მუდმივ მტრობასა და მძულვარებასა.

სახავო ხელშეკრულებაში ჩვენი თავმოყვარობის დაქმნაყოფილება და საერთაშორისო უფლებათა საფუძვლების დაცვა, აგრეთვე უცხო კავიბალისტების უზრუნველყოფის საქმის ჩვენზე მონდობა უფრო გონიერი იქნებოდა, ამბობს გზებით და ზავის საქმესაც დიდათ დააჩქარებს. თუ საფრანგეთი ამ გზის ხელმძღვანელად გამოვა მსოფლიო ერთობის თვით აღრე ეღირსება ზავს. და თუ არც ამას მოჰყვა ზავი, მაშინა ამბობს გზებით, ერთობის თვის შემდეგ ყველა სახელმწიფომთან დადებული იქნება კერძო ხელშეკრულებანი მათგან არც ერთი არ იქნება ჩვენი უროგვული აღთქმისა გარეშო.

ლეიცივის პარტიტავში.

მოსკოვი. 30 იანვარი. ლეიცივის პარტიტავში, ლეიცივი ვაისსა 28 იანვარს, კლარა ცეტკინამ თავის სიტყვაში, სხვათა შორის, ხაზგასმით აღნიშნა, რომ სოციალ-დემოკრატულმა პარტიამ კვლავ უარი სთქვა ერთიან პროლეტარულ ფრონტის შექმნაზე და ამის ნაცვლად კავშირი შეკრა ბურჟუაზიასთან.

პარტიტავის ამოცანას ცეტკინი ხედავს იმაში, რათა კომუნისტური პარტია გაძლიერებულ იქნეს იდეოლოგიურად რეპოლიტიკურად, რის შემდეგ პროლეტარიატი შესძლებს განავითაროს უდიდესი აქტივობა. „არავითარი ცდა, საქობა მრძოლა“—დაამთავრა სიტყვა ცეტკინამ.

ცეტკინამ გადასცა პარტიტავს დროშა გაგზავნილი პეტროგრადის საბჭოს მიერ.

პარტიტავმა დაადგინა გაუგზავნოს ასეთივე დროშა რუსეთის პროლეტარიატს.

დოლარის კურსი გერმანიაში.

მოსკოვი. 30 იანვარი. დოლარის კურსი გერმანიაში აღწევს 25,000 მარკს.

გერმანიის ფინანსთა მინისტრის მოხსენება.

მოსკოვი. 30 იანვარი. 1923 წლის ბიუჯეტის განხილვის დროს გერმანიის რიგისტავში ფინანსთა მინისტრმა გერმესმა აღნიშნა, რომ გერმანიის დეფიციტი უდრის 1600 მილიარდ მარკს.

გერმესმა სთქვა, რომ შემდეგში რურის ოლქის დაკავების გამო გერმანიას დასჯრდება დიდი რაოდენობით ინვალის ნახშირის შესყიდვა; მთელი გერმანიის მრეწველობა სდგას ჩახრჩობის საფრთხის წინაშე. გერმანიის აუტანელ მდგომარეობისათვის სრულ პასუხისმგებლობას გერმესი აკისრებს საფრანგეთს.

ანარქისტების ღვენა საფრანგეთში.

მოსკოვი. იანვ. 30. პარიზში მოახდინეს მრავალი ჩხრეკა ანარქისტების მიწინაზე და ანარქისტულ ორგანოს „ლიბერტეს“ რედაქციაში.

ა ხ ლ ი ა მ ბ ე პ ი

— **სამოქალაქო გადასახადის შეხება.** თანახმად ტვილისის ქალაქის აღმასკომის დადგენილებისა, სამოქალაქო გადასახადის გამტარებელი კომისია ამით აცხადებს:

- 1) ყველა მოქალაქენი, რომელთაც არ შემოუტანიათ თავის დროზე სამოქალაქო გადასახადი, იხდიან გადასახადს პირველ თებერვლიდან ახალი კურსით და ორმაჯად.
- 2) მანეთის კურსი 1 თებერვლიდან 10 თებერვლამდე, თანახმად ანტი-კავკასიის ფინანსთა სახალხო კომისარიატის რწმუნებულის დადგენილებისა დაწესდეს 400,000 მან.
- 3) ამ კურსის მიხედვით 1-ლ თებერვლიდან 10 თებერვლამდე იხდიან:
 - ა) 50 კაპ. ოქროთი გადასხდელები 200,000 მან. ქართ. ბონ.
 - ბ) 1 მან. ოქროთი გადასხდელები 400,000 მან. ქართ. ბონ.
 - გ) 1 მან. 50 კაპ. ოქროთი 600,000 მან. ქართ. ბონ.
 - დ) 3 მან. ოქროთი 1,200,000 მან. ქართ. ბონ.
4. მუშა-მოსამსახურენი (პროფკავშირის წევრები), რომელთაც 31 იანვრამდე არ ქონდათ მიღებული დეკემბრის ჯამგავრი, იხდიან სამოქალაქო გადასახადს 10 თებერვლამდე ჭველი კურსით, საურჯე დაუდებლად და გაუდიდებლად. აღნიშნულნი პირნი მოვალენი არიან სპეციალურ მოწოდებებზე იქონიან წარწერა ამის შესახებ, სათანადო დაწესებულებათაგან და წარმოადგინონ გადასახადი, პირადობის და სპეციალურ მოწოდებები.

მამრობის შეჩერება.

მოსკოვი. იანვ. 30. რურის ოლქში რიგის გზის მოძრაობა შეწყდა 31 საღ-გურზე. ფრანგები მიემგზავრებიან მხოლოდ ზოგიერთ რიგის გზის რაიონებში ნაწილ-ნაწილად, საფრანგეთის ჯარებს თოფები მოწოდებული აქვთ ფინჯრებიდან. გერმანიის რიგისგზელები ყოველივე ძალ-ღონით ცდილობენ შეაფერხონ ფრანგების მიერ რიგისგზის სადგურების დაკავება.

ნაციონალისტური მანიფესტაცია ბავარიაში.

მოსკოვი. იანვ. 30. ბავარიაში მოხდა დიდი მანიფესტაციები ნაციონალისტურ ხასიათის.

მიუნხენში მანიფესტანტები დადიოდნენ ქუჩებზე მხედრული რიგებით. ნიურნბერგში მოვიდა მატარებელი მიუნხენში მიმავალ ნაციონალისტებით.

რიგის გზებზე უარი განაცხადეს ნაციონალისტების წყაყაყის შესახებ.

ლეიცივის პოლიცია ათვალევრებს მიუნხენში მიმავალ მატარებლებს.

ლოტარინგიაში.

მოსკოვი. იანვ. 30. ნახშირის მცირე შენობილვის გამო ლოტარინგიაში შესწყვეტეს მუშაობა რამოდენიმე ქარხნის ლუმელებმა.

ფაშისტები.

მოსკოვი. იანვ. 30. სპეციაში მოკლეს ფაშისტების ლიდერი ლიუბრანო. სამაგიეროდ ფაშისტებმა მიიტყუეს საფარში და მიძიდეს დასჯრეს სოციალისტების ლიდერი პეროლინი.

ამერიკა და რუსეთი.

მოსკოვი. 30 იან. ნიუ-იორკიდან ბაქოსაკენ გაემგზავრენ საერთაშორისო საზოგადოება „კარნოდალის“ ინვენტურები ნავთის სამრეწველოთა მოსაწყობად და საქსპლოატაციით, რომლებიც გადაეცა საბჭოთა მთავრობის მიერ აღნიშნულ საზოგადოებას თანახმად 1922 წლის, ენკენისთვის ხელშეკრულებისა.

პრესის წარმომადგენლებთან ბაასის დროს ინვენტურებმა განაცხადეს, რომ ამერიკის თანამშრომლობა დახმარებას გაუწიოს რუსეთის ეკონომიურ აღდგენას და ხელს შეუწყობს მთელი ქვეყნის ეკონომიურ ცხოვრების აყვავებას.

წითელ არმიის სახარგებლოდ.

მოსკოვი 30 იან. ბარკოვის პირველ თამბაქოს ქარხნის მუშებმა გადასდეს წითელ არმიის სახარგებლოდ—2 დღის სამუშაო ქირა, საქარხნო მმართველობის წევრებმა კი—4 დღის. ქარხანა „წითელი ძაფის“ მუშებმა დაადგინეს იმუშაონ კვირას და თავიანთ ნაშვილებ ნაწილს მისცენ 100 სახელმწიფოს პირველმა სახარგებლო ქარხნის.

რურის ოლქის ოკუპაცია

რიგის გზელების გაუცვა რურში

მოსკოვი. 30 იანვარი. რიგის გზელების გაუცვა რურში ფართო ხასიათს ღებულობს. ფრანგების ცდას რათა საკუთარი ძალებით გაეტანათ სურსათი, მოჰყვა რამდენიმე მატარებელის ლიანდაგიდან გადავარდნა.

კომუნისტური დემონსტრაცია.

მოსკოვი. 30 იანვარი; 6 იანვარს ესენში გაიმართა ფართო კომუნისტური საპროტესტო დემონსტრაციები რურის ოკუპაციის წინააღმდეგ. ხალხში გაიმართა მისასალმებელი ხმა საბჭოთა რუსეთისა და საფრანგეთის კომუნისტებისადმი.

სურსათის გაჭირვება.

მოსკოვი. 30 იანვარი. ეკონომიურმა ომმა, რომელიც სწარმოებს რურის ოლქში, გამოიწვია სურსათის 125 პროცენტით გაძვირება.

სამხედრო წესები

მოსკოვი. 30 იანვარი. შეწყვეტილი მღვდლებების გამო ფრანგებმა რურის ოლქის მთელ რივ ქალაქებში გამოაცხადეს სამხედრო წესები.

იაპონიის მუშების პროტესტი

მოსკოვი. 30 იანვარი. ტოკიოდან იტყობინებინან; იაპონიის მუშათა ორგანიზაციებმა გამოიტანეს რეზოლუციები რომლებშიც სოლიდარობას უცხადებდენ საფრანგეთის პროლეტარიატს, რომელიც ეწინააღმდეგება რურის ოკუპაციას.

მუშათა ორგანიზაციების 30 წარმომადგენელი, რომლებიც მიდიოდენ საფრანგეთის ელჩთან საფრანგეთის კომუნისტების დევნის წინააღმდეგ პროტესტის გადასაცემად, დაბატონირა იაპონიის პოლიციამ.

ოკუპაციისათვის დიდი ხანი ემზადებოდენ

მანოვერი 30 იანვარი. პარიზის მუშათა კავშირი აღიარებს, რომ ფრანგები ჯერ კიდევ 1922 წლის შემოდგომაზე ივარჯიშებდენ ჩხრა-სლოვაკიის რეშების რურის ოლქის სამუშაოსათვის, რაც აშკარად ამტკიცებს, რომ ოკუპაციისათვის დიდი ხნით ემზადებოდენ.

ანჯარიშის გაწევის დრო არ არის

მანოვერი 30 იანვარი. „როტერდამ კურანტი“ იტყობინება, რომ მაინცმი ფრანგებმა რეკვიზიცია შევეს გერმანიის სანაშრომი გემებთან ერთად აგრეთვე პოლანდის გემებსაც პერსონალით და ჰოლანდიის ფლავით.

ავადმყოფები ქუჩებში

მანოვერი 30 იანვარი. ესენში ფრანგებმა რეკვიზიცია შევეს მრავალ სა-

53 შრომის შკოლა, რომიდანაც 13 არის ბათომში; 40 მატარებელი. ეროვნებათა მიხედვით: უნგრული—11; რიგის დანაწილებული: ქართული—23; აჭედან 29 მატარებელი. ქალაქში: ქალაქისა და სოფლებში ორ-ორი შკოლა; თათრული—საქალაქო, ებრაული—1; ბერძნული—4 მატარებელი, ქალაქში—1; შერეული მატარებელი—5, აჭარაში სულ საშკოლო მუშაკები—362; ქალაქში მუშაობს—195 კაცი; აჭედან პედაგოგებია—172; მატარებელი—167 კაცი; აჭედან პედაგოგია—127. აჭარისტანის სკოლებში სულ სწავლამს 6,489 მოწაფე; აჭედან ქალაქებში—4,198; მატარებელი—2,231; მოწაფეები ეროვნებათა მიხედვით განიყოფება შემდეგ ნაირად: ქართველები ქალაქში—1,230; მატარებელი—1,531; რუსები ქალაქში—1,100; მატარებელი—203; ბერძნები ქალაქში—755; მატარებელი—457; სომხები მატარებელი—611 მატარებელი—10; აფხაზები მატარებელი—60 ებრაელები მხოლოდ ქალაქში—114;

მორიგი საფულისი

მეტად რთულ და შინაარსიან პერიოდში გვიხდება ცხოვრება. ჩვენს თვალწინ აფერადებული სურათები იშლებიან. ცხოვრება ვერ უროგდება შექმნილ ურთიერთობას, ის მთელი თავის არსებით ამხედრებული მის წინააღმდეგ და ყველგან მისი მძლავრი საპროტესტო ხმა გაიგინის.

მე-XX საუკუნე სამართლიანად ითვლება დიდი ცვლილების და გარდაქმნის საუკუნეთ არც ერთ ეპოქაში ცხოვრების ვრცელ და დაუსრულებელ მანძილზე კაცობრიობას არ ახსოვს ადამიანის ნების ისეთი მძლავრი გაქანება, როგორც მე-20 საუკუნეში.

სულ ამ უკანასკნელ წლებში ევროპამ იცვალა ფერი, მან დაკარგა თავისი წინანდელი სახე; ბუმბერაზი იმპერიები დაიშალენ, დანაწილდენ, ხოლო მათ ნანგრევებზე წარმოიშვენ ახალი სისტემის, ახალი ძალის და მიმართულების მქონე სახელმწიფოებრივი ერთეულები. მიხედა ეროვნული გადაჯგუფება და ეს პროცესი ახლაც მიმდინარეობს.

რურის ამგები გაგრძელება იმ საერთაშორისო დრამისა, რომელმაც ასე ააქვესა ევროპის ხალხი და მისგან მიღებულ შედეგებში დაუსრულებელი უკმაყოფილება გამოიწვია როგორც გამარჯვებულ, ისე დამარცხებულ ბანაკებში.

გამარჯვებულ ანტანტა საფრანგეთის ინიციატივით და მეთაურობით ლაბრის თავისი საზღვარ დაუდებელი მად დიკმაყოფილოს. ის ეკეთა გერმანიის და დაიკავა მისი საუკეთესო სამრეწველო პუნქტები, რომელსაც სასიცოცხლო მნიშვნელობა აქვს. გერმანიის ხალხი დიდი ეკონომიური კრიზისის მილოდინშია ნახშირის—სათბობი მასალის უქონლობა გამოიწვევს მრეწველობის დაცემას, რაც მათ ცხოვრებაშიც დასპარმონისა გაამეფებს. ვარდა იმისა, რომ ამ აპერაციით გერმანიის ერთმევა დაუმრეტელი წყარო სიმდიდრისა და შემოსავლისა—მეორეს მხრივ ის გამოიწვევს ისედაც არსებულ ნაციონალურ ანტაგონიზმის, შუღლის გაცხოველებას.

შეაღწეს კულტურას მიღწეული გრი, რომელმაც ამ მხრივ მთელ მსოფლიოში პირველობა დაიმსახურა. დღეს მის წინ აუცილებელ მოთხოვნებზეა დაქმნული ფილების შეუძლებლობის სურათი იშლებია. მომხდარი ამგები ყურადღების ცენტრად გადაიქცა. მოსალოდნელმა შესაძლებლობამ აამძირა პატარა ტანიანი სახელმწიფოებიც; პოლონეთი, ესტონეთი, რუმინეთი, საბერძნეთი და სხვები ხმალს იხსამენ, კვლავ ბრძოლისათვის ემზადებიან. ხოლო ძლიერი ამერიკა შორიდან დაყურებს ევროპაში უარმოებულ ქილოლს და თავის ჯაობს გაწვევით კიდევ ერთხელ ააშკარავებს „კაცთმოყვარეობას“ და სურვილს მშვიდობიანობის დაქვესა.

კვლავ ადამიანთა ხოცვა, კვლავ სისხლი, მსხვერპლი განვითარებულმა კულტურამ ასეთი ძლიერი შესთავაზა ევროპას. განაიღებლობ კაცობრიობამ ადამიანთა ხოცვა-კლვის კაუზულებული საშუალება მოგვცა. ვებერთელა ზარბაზნები, მძულვარე ტყვის მურქვევლები და უტყუარი ჰაერობლანები—ტენიციის უკანასკნელი სიტყვაა.

რა შესაძლებლობა იშლება ჩვენს წინ. რა ფორმებში ჩამოსხმება დღევანდელი ურთიერთობა? ამის შესახებ რიიმე გარკვეულის თქმა მეტად ძნელია. ხოლო როგორი შედეგებიც არ უნდა იქნეს მიღწეული, საფრანგეთი თუ გერმანიის განმარჯვების, ერთი რამ სათელია. ევროპაში არ ჩამოვარდება სიწყინარე, მშვიდობიანობა.

დამარცხებული მხარე მთელ თავისი ძალიანით მილოტარულ საზღადისში იქნება; ის კვლავ შეეცდება თავის შეღაბული უფლებები აღიდგინოს და და-

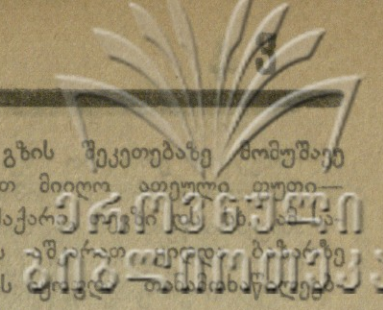
პროვინციის ცხოვრება

აჭარისტანის ბიუჯეტი. აჭარისტანის 1923 წლის ბიუჯეტი შემოშვებულია შედგევი სახით: შემოსავალი—2,463,189 მან. ოქროთი, გასავალი—4,132,538 მან. დეფიციტი გამოწვეულია უმთავრესად სამკურნალო დახმარების ფართოდ დაყენებით, სახალხო სასამართლოების განვითარების გასწიათა, გზების აღდგენით და აგრონომიულ დახმარების ფართო გავრცელებით.

საშკალაო საქმეები აჭარაში. აჭარისტანის სახალხო განათლების კომისარიატის ცნობებით მხარეში ითვლება სულ

აჭარისტანის ბიუჯეტი. აჭარისტანის 1923 წლის ბიუჯეტი შემოშვებულია შედგევი სახით: შემოსავალი—2,463,189 მან. ოქროთი, გასავალი—4,132,538 მან. დეფიციტი გამოწვეულია უმთავრესად სამკურნალო დახმარების ფართოდ დაყენებით, სახალხო სასამართლოების განვითარების გასწიათა, გზების აღდგენით და აგრონომიულ დახმარების ფართო გავრცელებით.

საშკალაო საქმეები აჭარაში. აჭარისტანის სახალხო განათლების კომისარიატის ცნობებით მხარეში ითვლება სულ

კარგული პრესტიჟი ასწიოს. ამას ომი მოყვება, ომს—ომი და ასე დაუსრულდება.

თუ ვინაღაც ზავი ომისათვის ემზადდებოდა, ეს არსებითად კაპიტალიზმის დეკლარაციაა.

ადამიანს, რომელიც კულტურაში ეძიება და ხედავდა ოჯახის მოთხოვნილებას და დამკვიფრებებს, ომის აპროდირატორი იყო.

ვინაშემდეგ კაცობრიობა თავის რიგებიდან იღებს უდანაშაულო და უაზრო მხებერებს.

პიროვნების რეგულირების სული, რომელიც მის „მე“-ს სრულყოფისკენ მიისწრაფვის, ვერ შეუძლია ცხოვრების ასეთ ვაქანალიას.

მას ნაპოვნი აქვს სასულიერო გზა, რომელიც კაპიტალიზმის ლიკვიდაციაში გამოიხატება.

ვიდრე გამეფებულია კაპიტალიზმი—ყოველთვის იქნება ომი, მოუსვენრობა, პიროვნების აბოჯინაცია მისი განთქიერვა და გაქარწყლება.

ის უამრავი სიმდიდრე და ღირებულება, რომელიც ამ უდნურ ქვიშაში იხარჯება და ნივთები ჩვენ მოთხოვნილებათა დამკვიფრებლად მოხმარდება, რაც მშენებელი პირობაა ჩვენი პიროვნების გამოქანდაკების მისი სრულყოფის.

როდესაც სოციალისტური წესწყობილება იქნება გავრცელებული, როდესაც მშრომელ ხალხს ხელში ექნება ცხოვრების საკუთარი—მაშინ დამსხვრევა ის სასაკლავო, რომელიც ასე ხშირ და მძიმე კრილომებს აყენებს კაცობრიობას.

საქალაქო აღწერის დაგეგმვის გარეშე

საქ. სახ. კომისარია საბჭოს 25 იანვრის სხდომის შემდეგ დამტკიცებულ იქნა სტატისტიკის ცენტრალურ სამმართველოს მიერ წარდგენილი ხარჯთაღრიცხვა 30 ნოემბრის საქალაქო აღწერის დამუშავებისათვის.

მოსამზადებელი მუშაობა დამუშავებისათვის თითქმის დამთავრებულია სტატისტიკის სამმართველოს მიერ. პროგრამაში დამუშავების შედეგები, განხილულია სამმართველოების მიერ და დაგეგმილი ყველა უწყებებს და დაინტერესებულ დაწესებულებებისათვის გასაცნობად.

საქალაქო აღწერის მუშაობის დასრულების შემდეგ 30 საპროგრამო ცხრილს, ამჟამად დამუშავების ნიშნის დამუშავების ექნება 14 ცხრილი, ხოლო მოსახლეობის დამუშავებას ხელმძღვანელთა დაკავშირებით—16 ცხრილი.

ცალკე იქნება შემუშავებული აგრეთვე საგანგებო-სამხრევლო დაწესებულებების, სპეციალური პროგრამით. პროგრამისთან დაკავშირებით დაგეგმილია დამუშავების მასალები, შემუშავებულია ეროვნებათა, ენათა, სასწავლებელთა, ხელოვნათა კლასიფიკაციები, წარმოებათა და სარეწავთა სარეგულირებელი დასახლებული ადგილების და სამრეწველო დაწესებულებათა სიდიდე, ინსტრუქციები მასალების დამუშავებისა, კრედიტისა და გადარჩევისათვის და სხვა.

დამუშავებისათვის აგრეთვე მოწყობილია სპეციალური ცალკე შენობა, საიდანაც მუშაობის უწყვეტად და პირველ დასრულებამდე სამმართველო შეუდგება დამუშავების საქმის დამუშავების დაქარბების მიზნით მუშაობა იწყობება ორ წყებად დღით 9—3 საათ. და სამამთი 5 ნახ.—9 ნახ. ს.

ფსიქონეგროლოგიის უნიტობა

ზრომის ფსიქონეგროლოგია. ამას წინადასრულდა რუსეთში შემდგომ ფსიქონეგროლოგიის უნიტობაზე გამოყოფილი იყო განსაკუთრებული სექცია ზრომის ფსიქონეგროლოგიისა.

მომხსენებელმა, გარდა ზრომის ფსიქონეგროლოგიის შესწავლის არსებული მეთოდების კრიტიკული შეფასებისა, წარმოადგინეს ახალი ორიგინალური მეთოდები ექსპერიმენტებისა და ანალიზის ეს ახალი მეთოდები და აპარატები საშვალეებს იძლევიან უშუალოდ აღრიცხონ ზრომისვე მოძრაობა, დააწესონ მათი კანონიერება, აღწესონ მისი ნაყოფიერობა და სწორად განსაზღვრონ ფსიქური თვისებანი, რომლებიც საჭიროა განსაზღვრული პროფესიებისათვის.

ი. აბილესენმა წინადადება შეიტანა პროფესიების კლასიფიკაციის სამი ფსიქონეგროლოგიის ნიშნის მიხედვით წარმოებისა: 1) თავისებურება ფსიქონეგროლოგიის რეაქციისა, რომელიც საჭიროა რომელიმე ფროფესიისათვის 2) უსრულდების თავისებურება და 3) ხარისხი ფსიქური თვისებათა წგრთებისა, რომელიც აუცილებელია რომელიმე პროფესიისათვის.

სექციის მიერ მიღებული იყო შემდეგი რეზოლუცია: 1) ზრომის შესწავლა ფსიქონეგროლოგიური მხრით წარმოადგენს საარსებო მოთხოვნილებას რესპუბლიკისათვის, რადგან ზრომის სისტემატური შესწავლის გარეშე შეუძლებელია მიღებულ იქნას ზრომის ნაყოფიერების ხანგრძლივი მატება და მისი გონიერად დაყენებული დაცვა; 2) რთული და მრავალმხრივი პრობლემა ზრომის შესწავლილ უნდა იქნეს არა მარტო სპეციალურ დაწესებულებებში, რომლებიც ამუშავებენ ზრომის ფსიქონეგროლოგიის პრობლემას, არამედ ისეთ დაწესებულებებშიც, სადაც ნაწილობრივ ეხებიან ზრომის პრობლემას (სკოლებში, პედაგოგური ინსტიტუტში, ფსიქონეგროლოგიის და ფიზიოლოგიის ლაბორატორიებში) 3) სასურველად იქნეს ცნობილი ფსიქონეგროლოგიის საზოგადოების დაარსება.

დამსაშავებელი კლასიფიკაცია. ამავე ფსიქონეგროლოგიის უნიტობაზე გაკეთებულ იქნა პროფ. კოლნინის მიხედვით დადგინდა კლასიფიკაციის შესახებ. უნდა გარჩეულ იქნას შემდეგი დამსაშავებელი: 1) ისეთი, რომელიც მოქმედებენ უმთავრესად, გარეგან მხებზე მისი გავლენით და რომლებიც არა საქმით ენერჯის იხიენ გარეგან დაბრკოლებებთან ბრძოლისათვის (ექსპერიმენტული დამსაშავებელი) და 2) ისეთი, რომელთა დამსაშავებლის მთავარი ფესვი დევს მათ პიროვნებაში, მათ ამა თუ იმ მიდრეკილებასა და თვისებებში (ენდოგენი-დღე დამსაშავებელი). ამ უკანასკნელთა დამსაშავებლის მთავარი ფესვი არის ან საერთო იდეებში, ან ემოციონალურ

სერვოში, ან ზნობრივ მხარეში. ასეთ ტიპებს თან ერთვის კიდევ ორი ჯგუფი, ისეთი მოქმედების დამსაშავებელი, რომელთა დამსაშავებელი აღმოცენდა მათი პიროვნების დევეტის ნიადაგზე და მეორე—პროფესიონალიზმი.

გონებრივი ზრომის მუშაობა კვება. ამავე უნიტობაზე სხვათა შორის, პროფ. ლ. მინორის მიერ გაკეთებულ იქნა მოხსენება გონებრივ ზრომის მომუშავეთა კვების შესახებ, რომელშიც უპირველესად აღნიშნული იყო სიძნელე ფიზიკურ და გონებრივ მომუშავეთა კატეგორიების დაყოფისა. შოუერები, მემანქანები, ავრეთვე სხვა პროფესიების მომუშავენი საჭიროებენ ინტენსიურ გონებრივ საქმიანობას. ჩვეულებრივ, გონებრივ მომუშავეთა ქვეშ იმ პირთა გულისხმობენ რომელიც ეწვეიან დამოუკიდებელ თეორეტიკულ მუშაობას და გამოკვლევებს. გონებრივ მუშაობას, როგორც უკანასკნელად გამოკვლეული არის, თან ახლავს ფისიკურის გამოყოფა და მოითხოვს მეტადს. უმეტადლოთ ნერვები არ მუშაობს. ტემპერატურის აწვეით შესაძლებელია ნერვული პროცესის დაჩქარება.

პრაქტიკული დასკვნები აქედან ის არის რომ აუცილებელია გონებრივ მუშაობათვის სუფთა ჰაერი, თბილი ბინები, და აგრეთვე ისეთი კვება, რომელიც ანაზღაურებს ორგანიზმის თვისებრივ დანაკარგებს. გონებრივ მომუშავეთა კვებისთვის პროფ. მონიერი ურჩევს ხორცის რძის კვრატის გამოყენებას და სხვ. ხმარებას; აგრეთვე საღ მშენებლობის და ხილის;

კრიმინალური ფსიქოლოგია. კომინალური ფსიქოლოგიის სექციამ მიიღო მთელი რიგი მნიშვნელოვანი რეზოლუციებისა. რეზოლუციებში აღნიშნულია, რომ იმ შემთხვევებშიც, როდესაც ეკვი არ არის აღძრული დამსაშავის სულიერ ავადმყოფობის შესახებ, საქმისათვის მნიშვნელოვანია გამოკვლეული იქნეს ფსიქური თვისებებთან დამსაშავის ან მოწყობის და მასასადამე ნებადართულ უნდა იქნეს სპეციალისტების მოწვევა ფსიქონეგროლოგიის გამოკვლევის საჭიროებისათვის. სექციის მიერ აღნიშნული იყო აგრეთვე საჭიროება—იყოფიონ აქიბი—ფსიქიატრიკი მორალურ-დევეტურ ბავშვებისათვის და მათი დაწესებულებებში განაწილების დროს ანგარიში გაეწიოს მას, წარმოადგენენ თუ არა ისინი ძნელად გამოსასწორებელი დამსაშავები. სექციამ აგრეთვე ხაზი გაუსვა პატრიონატების მოწყობის აუცილებლობას პატრიონატის, განთავსულებულთათვის, რომელნიც ხშირად ისეე დამსაშავების და პრესტიჟის გზას ადგებიან, სასურველად იქნა ცნობილი კრიმინალისტ-ფსიქოლოგების რიცხვის გადღება და დიდ საპატრიონატო ლაბორატორიების მოწყობა, კრიმინალურ-ფსიქოლოგიურ გამოკვლევებისათვის.

სმოლსკის და კამ. პროცესი

თებერვლის 5-სათვის, უმაღლეს რევტრიბუნალის მიერ დანიშნულია მსხვილი აუერისტის ანდრია სმოლსკის საქმე.

სმოლსკი მთელი ჯგუფის მეთაური აღმოჩნდა, რომელთაც კავშირი ქონდა გაბმული მოსკოვსა, კიევისა, კავკასსა და ტფილისს შორის. სმოლსკი, რომლის ნამდვილი გვარი პეშკო არის, მთელი 2 წლის განმავლობაში ეწეოდა ათასგვარ აუერისტულ საქმიანობას და ჩადენილი აქვს მთელი რიგი დამაშაულოებებისა. 1920 წლის ივნისიდან მოსკოვში ის იწყებს ყალბი დოკუმენტების მზადებას და თავისუფლდება სამხედრო ვალდებულებიდან. ამის შემდეგ, ნაირნაირი მანდატების, დოკუმენტების, მოზონილებების და სხვათა საშუალებით ის თავისუფლად დასეირნობს რეინის გზებზე, გადააქვს მრავალი საქონელი, ყიდის მათ და დიდძალი ფულს იგებს თავისი მგზავრობის დროს სმოლსკის თავი მოაქვს ხან „მე“-მ მსოფლიო დივიზიის შტაბის ოპერატიული ნაწილის უფროს თანაშემწეთა, ხან „ამავე დივიზიის არტილერიის უფროსათა“, ხან „ბრიგადის კომანდირისა“...

ყველაფერ პატივით ლეზულოზმენ მას ღა არავის არ შეაქვს ეკვი მის სიყალბეში. 1921 წლის მარტში კავკასიდან ის ტფილისში ჩამოიდა. აქაც მას თავის „მანდატებით“ დიდი გასავალი აქვს, ყველა მის მოთხოვნილებებს დაუყოვნებლივ ასრულებენ, სასწრაფოთ.

სამაგალითოდ მოგვყავს ერთი მისი შედგენილი მანდატი „ქველვა ესე ამხ. ანდრია დიმიტრის ძე სმოლსკის მასში,

წესებულებანი, რომლებიც კიევის სამხედრო ოლქის შემადგენლობაში შედიან, რისთვისაც ყველა სამხედრო ნაწილის უფროსები და სამხედრო დაწესებულების თანამდებობის პირნი ვალდებული არიან ამხ. სმოლსკის პირველი მოთხოვნილებისთანავე წარუდგინონ ყველა ოპერატიული მნიშვნელობის დოკუმენტები ყველა განკარგულებანი დაუყოვნებლივ გატარებულ უნდა იქნეს ცხოვრებაში, რის არ შესრულების გამოც დამსაშავები მიტყვევნი იქნებიან რევსამხ ტრიბუნალის სასამართლოში, როგორც არ შემსრულებლნი ბრძანებისა. ამხ. სმოლსკის უფლება ეძლევა დამოუკიდებლად აწარმოოს კიევის სამხედრო ოლქის ნაწილის შედგენილება, თავისი პირადი შეხედულებით, გათავისუფლოს კომსამადგენლობა, სამართალში მისცეს, დაატუსაღოს რევტრიბუნალისადმი საქმის გადაცემამდე და დაატუსაღოს აღმინისტრაციული წესით 30 დღე-ღამე. ამხ. სმოლსკის ოპერატიული და აღმინისტრაციული მხრით ემორჩილება უშუალოთ ჯარების უფროსს, პოლიტიკურ მხრით სამხედრო რევ. საბჭოს ოლქისას.

მოვლენების დროს პირადობის მოწმობა ნამდვილად იქნეს ჩათვლილი ვადის გასლის შემთხვევაშიც აღნიშნულია მანდატზე ან მივლინების დოკუმენტზე, ეს უკანასკნელი ოლქის გარეთ.

ყველა სამხედრო ნაწილები, რომელთაც აქვთ ავტონომიულობა და სხვა მორჩილი საშუალებანი, ვალდებული არიან ამხ. სმოლსკის მიმართვისთანავე გასცენ მის განკარგულებაში. ვთხოვთ განსაკუთრ. განყ. უფროსებს და ასეთების წარმომადგენელთ, რწმუნებულებს და სხვა სამოქალაქო და სამხედრო თანამდებობის პირთ, აღმოუჩინონ ამხ. სმოლსკის ყოველგვარი დახმარება, ქალაქების კომენდანტებს—მისცეს მას შესაფერი ბინები და მოწყობები ქალაქში აღნიშნულ დროზე გვიან სასაბუღალტო, თუ კი ქალაქი სამხედრო და სააღყო მდგომარეობაში იმყოფება, ამხ. სმოლსკის რკ. გზებზე მგზავრობის დროს უფლება ეძლევა მოითხოვოს საკინიგზო დაწესებულებებიდან ცალკე ვაგონი, შტაბის, სადღეღაბო, განსაკუთრებული დანიშნულების, საერთაშორისო, ჯავშნიან და სამსახური ვაგონების მგზავრობის ნებადართვა; მიიღოს ყოველგვარ რიგს გარეშე სამხედრო ბილეთები, ნებადართვი და ცნობები, ზემოაღნიშნული დამოწმებულია შესაფერი ხელმოწერით და ბეჭდის დასმით“. ამ მანდატზე ყალბი ხელმოწერა გაკეთებულია ამხ. ეგროვის ბეჭდებით, შტემპელებით და სხ.

აღნიშნული მანდატი ერთი მრავალთაგანია სმოლსკის ნაწარმოებებიდან. მსგავსი მანდატების ძალით სმოლსკის ყველა დაწესებულებანი დაუყოვნებლივ უსრულებდენ მოთხოვნილებას, აძლევდენ ნებადართვებს. ყალბი დოკუმენტების საშვალეებით მან შესწლო კაყოფაზე ჩაეწერა არ არსებული 148 კაცისაგან შემდგარი საინჟინერო რაზმი, თითქმის

სამხედრო გზის შეკეთებაზე მომუშავე და ამ გზით მიიღო ათეული თეთრი ფული, შტაბის მხარეში მისი ნივთებისა და მოგების სრულ თანხისა და მისი თან მოთად.

ამა გარდა სმოლსკი კავშირს იკავებს ვაჭრებსა და სპეკულანტებთან; უხერხებს მათ გატანის ნებართვებს და სხ. სმოლსკის ტფილისის სადღეღაბო პირველ მოთხოვნისთანავე აძლევდენ ცალკე ვალდებულ, უბამდენ მას პირველ გამგზავრებულ მატარებელზე და სხ. ამ ვაგონებს ის რითაც უნდა მით ტვირთავდა, ვინც სურდა ის გადაეყვანა. ბოლოს სმოლსკის ფირმა იმდენათ გაიზარდა, რომ საბინაო განყოფილება მის ცალკე ბინას აძლევს და ის 1922 წლის დასაწყისში ტფილისის ცენტრში, საბიორის ქუჩაზე საფხებით ოვიციალურ დაწესებულებას სხნის თავის „კანცელარიით“, საბინაო განყოფილება მას მთელ ავეჯს აძლევს—მაგილებს, დივნებს, სკამებს, შეავეებს,—ვის მოუფლავდა ქუაში მთელი ამ საქმიანობის სიყალბით გასაღება; ვინ დაინახავდა აქ ბუტაფორას!

მაგრამ უბრალო შემთხვევა ბოლოს უღებს ამ მანიპულაციას: 1922 წლის მარტში ი. კავკასიის განსაკუთრ. კომისიის მომარაგების რწმუნებულის მოადგილემ გასილენიმ სახ. სასურ. კ. კომისარ ამხ. ერკომაიშვილთან სასურსათო საქმეებზე მოლაპარაკების დროს გაიგო, რომ ამ რამდენიმე დღის წინათ მისთან მისულად გარეთევე მთ. პოლიტ. მართვა მომარაგების რწმუნებულის მოთხოვნილებით, რათა ნება დაერთოთ საქართველოდან ლენის გატანისა. გასილენის მოთხოვნია მოწყობილობა, რომლის ძალითაც იყო გაკეთული ნებადართვა მის მოწერილობა აღმოჩნდა დაწერილი მთ. პოლ. მართ. ჯარების ცალკე ბრიგადის მომარაგების რწმუნებულის ბლანკზე და ხელმოწერილი იყო გაურკვევლად. მასზე ვე იყო მისამართი მართვებლობისა: კუთხე საბიორის შესახ. № 3 და იტალიური შესახ. № 4.

ამხ. გასილენის ეკვი შეუვიდა ამ დოკუმენტების სიყალბეში და ამის შესახებ აცნობა „ოკას“ განსაკუთრებულ განყოფილებას, რის შედეგაც აღმოჩენილი იქნა ფიქტიურობა აღნიშნულ მართვებლობისა, რომელიც შექმნილი იყო ვინმე სმოლსკის მიერ.

აღნიშნული მისამართით მონახულ იქნა სმოლსკის კანცელარია, რომლის კარებზე შემდეგი წარწერა იყო: Господи! тут правление. Уполномоченный по снабжению отд. свод. бригады по охране границ республики“ 29 მარტს ამ კანცელარიის უთვალთვალედენ, ხოლო იმავე დღეს 3 საათზე მთელი შტატი კანცელარიისა და ოთვი სმოლსკის დატუსაღებულ იქნა.

საქმე გარეულ იქნება თებერვლის 5-ს, საღ. 5 საათზე უმაღლეს რევტრიბუნალში (სასამართლ. ქ. 32) ღია კარებში...

გოგბეკილი ამბები

სამტრედიო, გ. ნათაძის ლექცია. იანვრის 10-ს აქ ლექცია წაიკითხა სახელმწიფო უნივერსიტეტის დოცენტმა გ. ნათაძემ.

პატივცემულ ლექტორს თეზად აელო: „ნაპალეონ პირველი როგორც პოლიტიკური მოღვაწე“.

რა თქმა უნდა უნივერსიტეტის კედლებში ეს ფირად საინტერესო თემაა, მაგრამ პროფესორმა და ისიც სამტრედიოში, სადაც ხალხი „არშინ ზალანდანი“ ფილოსოფიის ვერ გასცილებია, წინასწარ უნდა გვეუქონა, რომ ლექტორი თავის ლექციით გაყინულ თეატრში ცარიელ სკამებს შერჩებოდა.

ასე უნდა გვეუქონა, იმ შემთხვევაშიც კი, როცა ლექციის შემოსავალი იდებოდა უარესად პატივსაღებ და ხელგასაწყობ საქმისათვის: „უფრნალი ჩვენი მეცნიერების“ გამოსაცემად.

მიუხედავად ყველა ლექციის ასეთი ჩვეულებრივ ბედისა, ამ ლექციას ხალხი დაესწრო, უთავრესად მოწაფენი და მასწავლებლები, ლექცია შინაარსიანი და აკადემიური იყო, დამსწრე საზოგადოებას მეტად მოეწონა ლექტორის თქმა: „საქართველოს უნივერსიტეტი“

შეუძლია ნაპალეონის პიროვნების შესახებ სრულიად ახალი სიტყვა სიტყვას—და მსოფლიო ისტორიასაც ახალი აზრი წარუდგინოს. რადგან ნაპალეონის დახასიათების დროს ჩვენი უნივერსიტეტი არ იმსჯელებს ტენდეციურად მას ნაპალეონი არ მოეჩვენება არც ჯალაქიარად, არც ღვთაებად და არც ზე კაცად, როგორადღე ახასიათებდენ მას სხვა და სხვა ცნობილი მისი ბიოგრაფები თუ ისტორიკოსებიო“.

ვერობილი.

აქაური სიძვირე პირდაპირ სახლპარო შეიქმნა, წერილი ჩარჩები და სპეკულანტები ლამის არის მჭირიანე რაშეზუ შესხადე და ისე აქანაონ ფულის კურსი, შტაბი გაქრა, მაგრამ თუ იშოვიეთ, 400,000 მან. ნაკლებ ვერ მიეკარებით. გაძვირდა ნავთი, ჰური თეთრი 35,000 მან. გირ. ხორცი 80 ათ. მან. ყველი გირვანქა 60 ათ. მან. ფართლეულის ფასზე ლაპარაკი არ მოწაფენი და მასწავლებლები, ლექცია შინაარსიანი და აკადემიური იყო, დამსწრე საზოგადოებას მეტად მოეწონა ლექტორის თქმა: „საქართველოს უნივერსიტეტი“

წერილები სოფლიდან

წვიმის გავლენა ვენახის მოსავალზე და ღვინის სიკარგეზე.

ყურძენი თხრულობს დიდძალ წყალს, კარგვზე მეტადრე მაშინ, როცა ზოგი მტედარე ზაფხულში. წვიმა კარგად მოქმედებს ვენახის მოსავალზე და მის სი-

რანგეთის ერთ-ერთ ზეარში, ვენახის ნახევარი დაკრძალვის წვიმის მოსვლამდე, ნახევარი წვიმის მერე, მიიღეს: წვიმამდე—4240 კილოგრამი (კილოგრამი ორ ნახევარი გირანება), წვიმის მერე—5470 კილოგრამი, ე. ი. მიიღეს 1230 კილოგრამით მეტი. გამოდის: თუ ყურანის კრეფის დროს წვიმა მოდის ან მოსალოდნელია წვიმა, უმჯობესია შეაყენოთ კრეფა 8—10 დღით, რის გამოც ვენახი მოიკცმა მეტს მოსავალს და თან უკეთეს ღვინოსაც.

აშკარაა აგრეთვე, რომ, თუ წვიმა არ მოდის და დარბია, ერთი ათი დღის წინ დაკრეფამდე, რომ მოკრეფათ ვენახზე, ესეც მოუმატებს მოსავალს და ისე გააღონიერებს ვაზს, რომ მომავალ წელს ვენახი მოგვეტე კიდევ უფრო მეტს მოსავალს...

აბრასტოლი და გოგირდი.

ღვინის კარგად შესანახად გაფუჭებისაგან ხშირად ბევრ სხვა და სხვა წამალს, მაგრამ მათში ჩვენ ვამოხიზნებთ ქიმიკოს ივარ ბანასიანს ალმონიონს აბრასტოლს და გოგირდს. აბრასტოლი სრულიად უვნებელია ადამიანისათვის და ღვინის დასაცავად კი გაფუჭებისაგან ფრიად კარგი და გამოსადეგი. აიღეს ორი ზოჯა ალკისის სუცტი ღვინისა. 20 მაისს დადგეს ორივე ზოჯა ჰირ-ახილივით ფიტრულში. ერთში ჩაუშვეს ათი გრამი წინდა აბრასტოლი, მეორეში არაფერი. შეამოწმეს ორივე 10 სექტემბერს, ე. ი. სამი თვისა და ათი დღის შემდეგ, აღმოჩნდა: აბრასტოლიანი ზოჯა ღვინი სრულიად გაუფუჭებელი აღმოჩნდა, მეორე კი სრულიად გაფუჭებულიყო, დამარბებულიყო. გამოსცადეს სხვა ღვინოებზედაც და ყველგან გამართლდა აბრასტოლის უმბრობა ღვინის დაცვაში გაფუჭებისაგან...

ღვინის გაკეთების და შენახვის ხელს უწყობს აგრეთვე გოგირდით მოხლოება ჭურჭლისა. ამისათვის უნდა აიღოთ ყოველ 20 ვედროიან ჭურჭელზე 1—1 ნახ. მისხალი გოგირდი. კარგია მოხლოება ყოველ ორ კვირაში ერთხელ. ღვინი მაშინვე უნდა ჩაახსნათ ჭურჭელში, რა წამსაც გაათავებთ მოხლოებას. უნდა ერიდოთ, რომ დამწვარი პატრუქი თუ გოგირდის ნაშთი ჭურჭელში არ დარჩეს, თორემ ღვინოს გააფუჭებს. თუ ღვინოს მიეცა გოგირდის სუნი, შემდეგ უფრო კარგად გადაიღეთ და სუნი დაეკარგება.

პირველი ნაბიჯები ჩვენი მეურნეობისა ხელდად.

ეს ორი წელიწადია, რაც სოფელში ექსპოზიციონ (ლალისურში, თელავის მაზრაში, კახეთში) და იქ ვმუშაობ. პირველად 1921 წლის მარტში ჩამოველ სოფელში და შევიღებთან ერთად შევეუღებ ვარდაცვალბული ტრიკო ჩოლოყაშვილისელების მამულის, შევიღ დესტინის, შოგლა-პატრონობას და დამუშავებამ.

უპირველეს ყოვლისა შევეცალეთ ძირ-ფესვიანად შენობათა წყება. მამულში დაგვეყდა: სახლი ერთ ოთახიანი; ფიტრული სათორანე თონით და ორი პატარა ოთახით ბიჭებისთვის თუ მუშებისთვის; ერთი მოზრდილი გომური; ორი ფიტრული ბედელი; ერთი დიდი საძენე კრამიტით დახურული და იქვე ახლო მარანი ნავით ღია ცის ქვეშ; სულ ბოლოს, ეზოს შუაგულის ქვეით, მოწვნილი საბძელი. აი ყველა ეს შენობა მოვანტული იყო მთელს ეზოზე (ერთ დესტინაზე). ეს იყო კარგი ნაშთი პატრონობის დროისა, როცა მემამულეს ხელთ ჰქონდა უამრავი ყმა და ადვილად შეეძლო მოეყოლო მათთვის, მაგრამ ჩვენთვის კი გამოუსადეგარი იყო სრულიად, რადგანაც ერთი მოვამაგირეც არა გვეყვნა და მარტო საკუთარ თავზე ვიყავით დაყრდნობილი.

ამიტომ მოვალეთ ყველა ეს და გაკარგეთ სახლის გასწვრივ ერთი საბურავის ქვეშ ვიდრე გომურამდე. ვადმოვიტანეთ აქვე მარანიც. ასე, რომ ზემოთ ჩამოთვლილ რვა შენობის მაგივრად გავკოგავინდა ერთი დიდი შენობა შემდეგი ნაწილებით: სამი საცხოვრებელი ოთახი ღია დერეფნით საზაფხულოდ; სამზარეულო, სარდაფი საყინულით, ბედელი, მარანი თავისი ნავით შიგ, სათორანე ოთახით და გომური ზედ საძენით და განიერი ბალკონით სივინდის თუ ჩირქის ვასანობად, ხოლო ქვეშ იარაღთა და მანქანების დასაწყობად. ასე რომ სახლიდან გამოსულ ვაცს შევქონდით, ისე მოიაროს ყველა ოთახები და შენობის

ნაწილები, რომ ფეხი არ დაისველოს, თუ კარში წვიმა და გარდა ამისა ყველაფერიც თვალწინა აქვს პატრონს. დიდად ხელსაყრელი აღმოჩნდა ასეთი გეგმა მეორე მხრივაც: რაკი შენობებს ერთად მოვეყარეთ თავი, სამი მეოთხედით ეზოსი სრულიად განთავისუფლდა მათგან და განთავისუფლებული მიწა ჩვენ ვაქციეთ ხილის ბაღად და ბოსტნად.

ჩვენმა ასეთმა მოქმედებამ და უნარმა ისეთი დიდი წამაძველი გავლენა იქონია ლალისურელებზე, რომ ბარე ექვსმაშვილმა კომპლაც იწყო სახლების აშენება...

დანარჩენ ექვსი დესტინიდან ერთი დესტინა (ე. ი. ორი დღით) ვენახია, ხოლო ხუთი დესტინა სახნავი. ვენახის შესახებ მე ცალკე წერილს დავწერ „ტრიბუნის“ მკითხველებისთვის, ხოლო, აქ მოკლედ მინდა შევეხო ჩვენს ზნათესვის საქმეს. მოვხანით და დავთესეთ მთელი დანარჩენი ხუთი დესტინა პურით, ქერით, სიმინდით, ფეტვით, კარტოფლით. ამ ხუთს დესტინაში, ლობით შემოვარხულულ ადგილას, ვენახის გვერდით, გახლდათ ნახევარ დესტინაზე ცოტა მეტი (1500 ოთხ-კუთხი საე.) ცარიელი ადგილი. აქ ჩვენ დავთესეთ ზამთრის ქერი. მშვენივრად ამოვიდა, მაგრამ, რადგანაც ღონიერი მიწა იყო და ყანა მძლავრად გაიზარდა, ქარმა და წვიმებმა მთლად მიწაზე დაგვიწვინა, წაგვიქცია. გულზემი გვიჩვენდნენ—მოაძრავეთ საქონელს ან ცხვრის ფარას, არ გაფუჭდებოთ, მაგრამ ჩვენ ვერ გავიმეტეთ (ან სად უნდა გვეშოვა იმოდენა საქონელი თუ ცხვარი), მით უმეტეს,

რომ უკვე გვიან იყო, ყანა თავთავს იყრიდა და ვარჩიეთ ისე დაგვეტოვებინა, როგორც იყო. ახლა, რა გამოვიდა? ქერი მართალია დაწვა და წაიქცა, ღეროები ერთმანეთზე გადახლართა, მაგრამ თავთავები მაინც ზევით იწვედნენ, სინათლე-ჰაერისკენ და მშვენივრად დასრულდა და მიმწვიფდა. პირველ თიბათვეს (ახალის აღრიცხვით) ჩვენ იგი მოგვეყვით, გავლევით და გამოგვივიდა ახლ-მოცი ფუთი მშვენიერი, მსხვილი ქერი, გვეგონებოდათ. ვანგებ ვადარჩევით...

ახლა, ყური დაუგდეთ შემდეგ ამბავსაც. ერთმა ფშველელმა გულენა (ნიკო ნადირაძემ) გვითხრა: ჯერ გახაზულს არ გათავებულა, ნება მომეცით, მოვხნავ, მე თვითონ დავთესავ ჩემს ოესლს, მოვმი რაც მოვა, გავლევავ და ნახევარი თქვენ, ნახევარი მეო. დავთანხმდით. ერთი კვირის თუ ათი დღის შემდეგ მოხდა და დათესა ფეტვი. თუმცა ზაფხული გავლენი იყო, ფეტვი მაინც იმდენად კარგად ამოვიდა და გაიზარდა მოურწყველად, რომ მარიამობისთვის გასულს მომეკს, ვალეწეს და ოცდა ათი ფუთი ნადირაძემ წაიღო, ოცდა ათი ფუთიც ჩვენ მივიღეთ. ბურღო, რომელიც საუკეთესო საკვებად ითვლება საქონლისთვის და ძვირად ღირს, კიდევ სხვა იყო. მოდი და ნუ ეტყვი ქართველს: უფრო-გულე მიწას, დაემყარე მას და დარწმუნებულნი იყავ, რომ სხვის კარს არ მიხვალ!

ივანე როსტომაშვილი.

ზელდონება

„პოტრატები“. ბერლინელ ჟურნალის Der neue Orient-ის შეკვეთით კი გამსახურდია ამჟამად მინიატურულ მონოგრაფიების სერიებს:

„Charakter köpfe Georgiens“ „ღამახასიათებელი თავები“ (საქართველოსი), რომელშიაც მოცემული იქნება დახასიათებანი ქართველ მწერალთა, ხელოვანთა, მეცნიერთა და სხვა.

ჩააა გარბუზოვის კონცერტი

მისი კონცერტი წარმოადგენს საყურადღებო მოვლენას. ესტრადანუა ორი გამოჩენილი პიროვნება—ერთი უკვე დასრულებული სახის: მომღერალი დანიელიანი, მეორე, რომელიც ბევრს მეტად ბევრ რამეს გვიპრდებდა: celli-ზე დამკვრელი ჩააა გარბუზოვი.

ამის შესახებ მე არა ერთხელ აღმინიშნავს. ეხლა მხოლოდ ვიტყვი, რომ შორს აღარ არის ის დრო, როცა მასზე ალაპარაკებდა რუსეთის და ევროპის

მუსიკალური კრიტიკოსები, ის ამ ახლო მომავალში აპირებს საზღვარგარეთ გამგზავრებას სწავლის დასასრულელად, მანამ კი კონცერტებს მოაწყობს რუსეთში, მის კონცერტთა პროგრამაში შედის ისეთი სერიოზული ნაწარმოებები, როგორიც არის: ლოკატელის სონატა, შუმანის კონცერტი და ვარაიკია კლენგელის. თუ შუმანის კონცერტი ახალგაზდა დამკვრელს, ჯერ კიდევ საცხებით არ აქვს შეთვისებული, სამაგიეროდ ლოკატელის სონატა და კლენგელის ვარაიკიები ჩინებულად შესრულდა. მის მდიდარი ტენებაც აქვს, ტემპერამენტი და მუსიკალობა. დიდი შთაბეჭდილება დასტოვა მის მიერ შესრულებულმა „ბახის არიამ“.

საზოგადოება კონცერტს დაესწრო. მის გამარჯვებას იზიარებდა მომღერალი დანიელიანი, რომელმაც ჩინებულად ჩაატარა ვოკალური ნაწილი.

პ. ბგნუთოვი

წერილი რედაქციის მიმართ

მოქ. რედაქტორო! უმოჩინლესად გთხოვთ თქვენ პატრუცემულ გაზეთში ადგილი დაუთმოთ ჩემს განცხადებას:

გასულ წელს ჩემგან დამოუკიდებელ მიზეზთა გამო მე მომხდა ბათუმის დეტრეგება, სადაც მუდმივ მცხოვრებით ვითვლებოდი. ჩემი წამოსვლისას ბინა რეკვიზიციაში მოყვა, რომლის დროს გაიზნა და დღემდის ვერ ვიპოვნე სხვა და სხვა ნივთი და მათ შორის ყველაზე უფრო ძვირფასი ქართული ვაჭეთის კომპლექტი, ხელნაწერები და პირადი დოკუმენტები. ზოგი ნაცნობ-მეგობარნი მარწმუნებდნენ, რომ ზემო ხსენებულს ვაჭეთები, წიგნები და საბუთები დაკარგული არ არის, არამედ ინახება ბათუმელ ჩემს ნაცნობთა შორის. უმოჩინლესად

სად მიმართავ ყველა ნაცნობ-მეგობრებს, რომელთა რაიმე იციან ზემო აღნიშნულ ნივთების შესახებ ნუ დაიზარებენ და მაცნობონ ან კერძოდ ან ვაზ. ტრიბუნას საშუალებით.

ირ-ღი ქალ. სამტრედია

უბედობის გასწორება

ვაზეთ „ტრიბუნის“ 13 იანვრის ნომერში ბიბლიოგრაფიაში — „საქართველოს გეოგრაფიის“ ავტორის შესახებ სწერია: „უბედობის უნივერსიტეტის პრევატ-დოცენტი—ივ. რუხაძე“; უნდა იყოს „უბედობის უნივერსიტეტის ასისტენტი“ და სხვა.

რედაქტორი—სარედაქციო კოლეგია გამომცემელი—მთავარი კომპეტენტი.

ალგასოუმის გადასახადთა ბიურო

ამით აცხადებს, რომ პარასკევს, 2 თებერვალს, შუადღის 12 საათზე ინიშნება საჯარო ვაჭრობა მუნიციპალიზაცია ქმნილ ბაქებზე აღმასკომის საკრებულო დარბაზში.

1. თუმანოვის ქუჩა	№ 1	11. დესიმონოვის მოედანი	№ 21/23
2. ვარანკოვის ქ.	№ 28	12. „ „ „	№ 25
3. დესიმონოვის მოედანი	№ 31	13. თივის მოედანი	№ 1
4. კახეთის ქ.	№ 40	14. ჩიქტეზიშვილის	№ 44
5. „	№ 38	15. პოსტოილის შეს.	№ 3
6. „	№ 8	16. პოდვოდნი შეს.	№ 6
7. „	№ 6	17. „	№ 5
8. „	№ 12	18. პოსტოილის შეს.	№ 2
9. „	№ 36	19. სამტრედიალი რაზმადის ბაიკი,	
10. სუფსარქისის შესახვევი	№ 2		

ყოველივე პირობების ვაგება შეიძლება გადასახადთა ბიუროს კანცელია-288 3—2

ღრმად დამწვრებულნი მშობლები: მამა ანტონ ტყეშელაშვილი და დედა ლიზა სამსონის ასული, ძმა მიშა, დები აგროფინა და ნადირა. ბენია ელისაბედ ვატას ასული, ბიძანები: კოლია და მარტოშა. ცანავეები აუწყებენ ნაცნობთ და ნათესავთ, რომ 2 თებერვალს 12 საათ. ქ. სამტრედიაში წმ. გიორგის ტაძარში გადახთილი იქნება დაუფიწყარ სკრავა (ბუკუ) ანტონის ძე ცანავეას

№ 386 ორმოცი დღის წიგნა და პანაშვილი. 1—1

განსხვავება

თანახმად ტფილისის ქალაქის ადმასკომის დადგენილებისა.

სამოქალაქო გადასახადის გამტარებელი კომისია ამით აცხადებს:

- 1) ყველა მოქალაქენი, რომელთაც არ შემოუტანიათ თავის დროზე სამოქალაქო გადასახადი, იხდიან გადასახადს 1 თებერვლიდან ახალს კურსით და ორმაგად.
- 2) მანეთის კურსი 1 თებერვლიდან 10 თებერვლამდე, თანახმად ამიერ-კავკასიის ფინანსთა სახალხო კომისარიატის რწმუნებულის დადგენილებისა, დაწესდეს 400.000 მანეთი.
- 3) ამ კურსის მიხედვით 1 თებერვლიდან 10 თებერვლამდე იხდიან:

ა) 50 კაპ. ოქრ. გადასხდ. 200 000 მან. ქ. გ.
 ბ) 1 მან. „ „ 400 0 0 „
 გ) 1 მ. 5 კ. „ „ 6 0 0 0 0 მ.
 დ) 3 მ. „ „ 12 0 0 0 0 მ.

4) მუშა-მოსამსახურენი (პროფ. კავშირის წევრები) რომელთაც 31 იანვრამდე არ ქონდათ მიცემული დეკემბრის ჯამაგარი,

იხდიან სამოქალაქო გადასახადს 10 თებერვლამდე ძველი კურსით, საურავ დაუდებლად და გაუდებლად. აღნიშნული პირნი მოვალენი არიან სპეციალურ მოწმობებზე იქონიონ წარწერა—ამის შესახებ სათანადო დაწესებულებათაგან და წარმოადგინონ გადასახადი, პირადობის და სპეციალური მოწმობების თანდართვით სამისამართო ცენტრ. მაგიდაში, როზა ლიუქსემბურგის (ყოფ. შტაბის) ქუჩა № 2.

სამოქალაქო გადასახადის გამტარებელი კომისია 2—1

ქ. ტფილისის ექიმების საეურადღებოდ კალ. სვილიძისი გუოფი პიიპაი, როგორც სასახარუში გუოფნი, აბრამოვი პერძო პრასსიისი გუონანი

ვალდებულნი არიან

დაუყოვნებლივ აცნობონ ტელეფონით ან წერილობით ქალაქის ჯანმრთელობის განყოფილებას ყოველგვარ ვადამდე ავადმყოფობის შემთხვევის შესახებ.

ველიამინოვის ქ. № 3, ტელეფონი 9-12. 3—2 385

ს. გ. უ. ს.

ზოგა ზონის პალატა

საუთმელთაო აცხადებს

რომ 1923 წ. იანვრის 25-დან გადასახადი სახომ საწონს საგანთა გასინჯვისთვის შეკრებილი

იქნება ოქროს მანეთების

კურსით

ზოგა წონის მალ-ტის უფროსი ვ. გუშირიკი.

გუროსი შე მოწმებელი ს. სმიროვი.

ქრ. 106 2—2